

Project Klimaat Adaptieve waterkerende Landschappen 2022-2023 | Gebiedscoalitie Zierikzee-Bruinisse

BOUWSTEEN 4:

Verziltning bij zeespiegelstijging

- onderzoek naar de effecten zeespiegelstijging op landbouwgrond achter de dijk bij Ouwerkerk

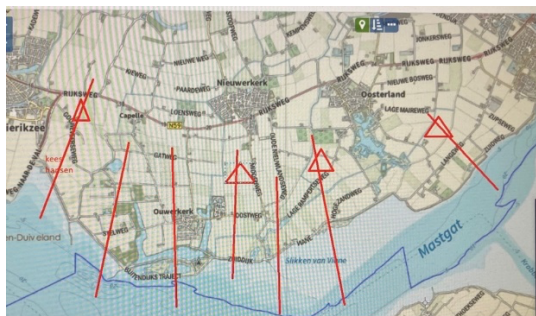
1. Aanleiding

Voor het project Klimaat Adaptieve Waterkerende Landschappen is in 2022 de gebiedscoalitie Zierikzee-Bruinisse opgestart. Met mede-gebiedseigenaren in deze kustzone, zijn verschillende ontmoetingen georganiseerd waarin is gesproken over klimaatverandering en zeespiegelstijging en de stil is gestaan bij de mogelijke impact op ieders gebied, organisaties en directe omgeving. Aansluiting is gezocht bij zorgen en kansen die zijn aangedragen in gesprekken en veldbezoeken. Besloten is de focus te leggen op vier sporen. *Een van vier sporen is: Verziltning bij zeespiegelstijging.*

2. Aanpak onderzoek

Een verkenning naar de doorwerking van zeespiegelstijging op grondeigenaren achter de dijk. Tot en met de zomer 2023 is middels joint-fact finding onderzoek gedaan naar de verschillende toekomstverwachtingen en processen die met de lokale doorwerking van zeespiegelstijging te maken hebben. Afbakening van het project betreft een zeespiegelstijging tot maximaal 1 meter en een periode van 1 tot 2 generaties (tot 2050).

De focus ligt op het gebied tussen Zierikzee en Bruinisse, en in het bijzonder op de zone rondom Ouwerkerk en de Slikken van Viane. Vanuit de gebiedscoalitie bestaat de wens om ondersteuning op het gebied van geohydrologie, de relevante hydrologische processen, toekomstverwachtingen en modelberekeningen te krijgen.

3. Doel

Uiteindelijke doel is om in workshops en gesprekken met ondernemers en bewoners op een begrijpelijke manier de uitwerking van zeespiegelstijging op grondwaterstanden en verziltning te kunnen uitleggen.

Vragen hierbij zijn:

- Wat is het effect van zeespiegelstijging op de grondwaterstanden in de percelen in het gebied?
- Leidt zeespiegelstijging tot een toename van verziltning in het poldergebied? Zo ja, waar en hoeveel?

De wens is te komen tot een aantal doorsnedes van de ondergrond en hydrologische situatie tussen de polder en Oosterschelde, waarin de effecten van zeespiegelstijging worden verbeeld. Na de zomer worden deze doorsnedes door de gebiedscoalitie ingezet als bouwsteen in de visievorming.

4. Aanpak

De volgende stappen zijn doorlopen:

- Inventarisatie en analyse beschikbare gegevens ondergrond en grondwater (o.a. BRO, Zeelandmodel, eerdere studies).

- Bepalen van het aantal en de locaties van de doorsneden. Hierbij wordt rekening gehouden met locaties die zowel karakteristiek voor het gebied zijn als opschaalbaar naar andere plekken. We voorzien 2 tot 4 doorsneden, afhankelijk van het gewenste detail/uitwerking.
- Brainstormsessie/hackaton experts om te komen tot een aantal schetsmatige doorsneden. Voor de doorvertaling naar de agrarische bedrijfsvoering wordt een landbouwkundig adviseur betrokken.
- Workshop met het gebied op locatie om schetsen te bespreken en feedback en lokale kennis op te halen.
- Uitwerken van de doorsneden in samenwerking met een tekenaar.

5. Conclusies onderzoek Deltares

Ze laten schematisch zien hoe de relatie is tussen de Oosterschelde, grondwater (oud-zout), de infiltratie van regenwater en de effecten op zoetwaterlenzen en bodemstructuur. Over het belang van behoud zoetwaterlenzen, de doorwerking van historische ondergrond, ligging drainages en misschien jullie toenemende rol van watermanager als agrariër.

*Alle onderzoekinformatie, kaarten en conclusies zijn te vinden in:
Rapport Deltares | Verzilting bij Zeespiegelstijging – 11-12-2023*

6. Voorstel vervolgstappen

A. Doorsneden breder delen met agrariërs

Conclusies, JFF en doorsnee kaarten delen en verspreiden, organisatie van aantal werksessies met elke een groep van 3-6 agrariërs langs dijkzone Ouwerkerk

Locatie: in Dorpshuis Ouwerkerk

Organisatie: Deltares en KCO in samenwerking met Living Lab Schouwen-Duiveland

Budget: € 5.000,-

B. Veldbezoek en metingen

Vervolg Joint Fact Finding door bezoeken en metingen op perceel niveau bij enkele agrariërs

Organisatie: adviesbureau watermanagement samen met KCO en Living Lab Schouwen-Duiveland

Budget: € 10.000,-

C. Verkenkend gebiedsproces starten

Met ondernemers/ agrariërs langs dijkzone Zierikzee-Bruinisse (focus nader te bepalen)

Gesprek gaan over toekomst bestendige landbouw achter de dijk

Alternatieve voorbeelden bekijken

Naar een integraal plan, ook in relatie tot slikken en schorren Viane

Organisatie: samenwerking tussen Living Lab Schouwen-Duiveland en KCO

Budget: € 75.000,-

Bijlage: Rapport Deltares | Verzilting bij Zeespiegelstijging – 11-12-2023